

VESTI IZ SLOVENIJE

DR. ANTON JEHART UMRL. — V bolnišnici v Mariboru je umrl dne 18. marca 1948 upokojeni bogoslovni profesor dr. Anton Jehart. Doma je bil pri sv. Lovrencu na Pohorju. Kot sin kmečkih staršev se je rodil 24. junija 1881; študiral je v Mariboru, duhovnik je postal leta 1905, doktorat je položil na Dunaju. Kaplanoval je pri sv. Jurije ob južni železnici, v Starem trgu, v Žalcu in v Celju. Kot profesor na bogoslovnem učilišču je predaval o svetem pismu. Strokovnjak je bil zlasti za orientalske jezike. Dvakrat je potoval po Sveti deželi ter drugih vzhodnih pokrajinah in je svoje znanstvene izsledke popisoval v knjigi "Iz Kaire v Bagdad" Govoril je mnogo evropskih jezikov, iz katerih je tudi rad prevajal v slovenščino.

JANEZ LANGERHOLC, ŽUPNIK V POKOJU, je odšel po zaslužen plačilo 15. marca 1948 v šmihelu pri Novem mestu. Rojen je bil 20. dec. 1880 v župniji Stara Loka. V mašnika je bil posvečen 12. julija 1906. Mnogo let je bil župnik v Stranjah nad Kamnikom, odkoder so ga pregnali leta 1941 nemški okupatorji. Živel je potem več let v Stični na Dolenjskem. Ranjki je mnogo pisal v nabozne liste. Skoro vsaka številka "Bogoljuba" je imela kako njegovo poljudno pisano berilo.

DR. HERBERT SOUVAN, državni pravobranilec v pokoji, se je preselil v večnost v Ljubljani 30. marca in bil tam pokopan.

DR. MILAN PAPEŽ, zdravstveni nadsvetnik v pokoji, se je poslovil od tega sveta v Ljubljani 30. marca.

V HORJULU NAD LJUBJANO je zapustil dolino solz Anton Čepin, posestnik, 1. aprila letos v visoki starosti 84 let.

V VELIKIH LAŠCAH je za vedno zatisnil oči organist Anton Brejc 1. aprila 1948.

ŠTIRI SMRTNE OBSODBE V CELJU. — V Solčavi so tudi našli zločince. Kjer titovska ljudska oblast išče, tudi najde. Solčava je na meji in tam čez

Tri na dan

Ženske, ki občudujejo senatorja Tafta, so hitele na njegove shode, da ga slišijo. Mnoge so se hotele izkazati s tem, da so mu doma spekle razne slaščice in mu jih prinesle. Senator je vzel slaščice in jih jedel. Pravijo, da je bila to zanj največja pokora, toda ženskam se ne kaže zameriti pred volitvami. V silni vrag muhe... saj veste.

Kakor mora imeti vsaka armada poveljnike, tako mora imeti vsaka politična organizacija svoje voditelje. Nekateri jim pravijo: politični bossi, ki jih slikajo kot kakšne zmaje z devetimi glavami. Ampak za volitve so pa za kandidate kot ma na z nebes. Zato pa pravimo, da je politika — pocestna vlačuga, ki ji ni zaupati.

Nek časopis v Texasu prerokuje, da bo senator Taft zmagal za predsednika. Toda časopis je pozabil povedati, če bo zmagal Taft samo v Texasu, ali tudi kje drugje.

gore pečejo steze iz Titovega raja v peklo zapadne Evrope, najprej na Korosko, potem pa dalje v svet. Vedno se dobi nekaj ljudi, ki so pomagali beguncem iz paradiža. Njeni angeli, ki varujejo izhod iz komunističnega zemeljskega paradiža, so tam našli domačine in Hrvatke, ki so spravljali ljudi čez mejo. Pri tem so po poročilih Ozne dajali tujcem tudi poročila o razmerah za železnim zagrinjalom. To so veliki greh pod komunističnim režimom. Sodišče v Celju je obsodilo v soboto 3. aprila na smrt štiri osebe: Robnik Rok, kmet iz Solčave, Riga Miha iz Libije pri Mozirju, Marija Mihaljovič iz Zagreba in Nastran Marija, hotelirka v Solčavi. Druge osebe so dobile kazni od 17 let navdol. "PROTILJUDSKI ELEMENTI." — Vsi imenovani so seveda (Dolje na 3. strani)

Arabske armade so invadirale Palestino na severu in jugu

Anglija hiti v Sveto deželo s tanki in topovi da ustavi klanje

V Jeruzalem so prišle nove angleške čete

Jeruzalem. — Regularne arabske armade so vdrle v Palestino na severu in jugu, tako zatrujejo židovski in arabski viri. Sirija, Lebanon in Egipt so poslale močne vojaške formacije čez svoje meje. Tudi iz Saudi Arabije, Transjordanije in Iraka se poroča, da so ukazale četam v Palestino, da udarijo na žide. Zanesljivi viri trdijo, da je prestopila armada že v petek večer mejo v Palestino. Depše iz Damaska poročajo, da je kralj Abdullah ukazal šestim arabskim državam, naj pošljejo armade v Palestino.

Anglija, ki je že prej izjavila, da se bo zoprtavila vsaki invaziji v Palestino pred 15. majem, dokler ima mandat na deželo, je ukazala oklepim četam iz otoka Cipra in Malte v Sredozemlju v Palestino, da prepreči klanje med Arabci in židi.

Anglija je poslala v Jeruzalem ojačenja ter s tem prisilila, da so prenehali boji med Arabci in židi. Angleške vojaške oblasti imajo zdaj Jeruzalem v popolni oblasti, da lahko prisilijo obe stranki k miru vsaj do 15. maja, dokler je Palestina pod angleško oblastjo.

Angleška letala so dopeljala ojačenja z otoka Cipra, kjer imajo Angleži pod nadzorstvom 30.000 židov, ki so se hoteli vtihotapiti v Palestino.

Ko so dospole nove angleške čete v pristanišče Haifa, so jih židje veselo pozdravljali kot rešitelje. Boje se namreč arabske ofenzive, ki jim preti iz vseh sedmih arabskih dežel. Arabci so odločili poplaviti s svojimi četami vso Palestino, čim se umaknejo Angleži, kar je določeno za 14. maja ponoči, ako Zveza narodov med tem ne sklene kaj drugega.

Kadar morate ponoči preko ceste, imejte na sebi vedno kak bel predmet, da vas voznik lažje opazi.

Grški minister je bil umorjen pri zavrlnem napadu komunista

Vlada je dognala, da so imeli komunisti namen pomoriti tri ministre

Atene. — V soboto je bil izvršen v Atenah atentat na justičnega ministra Christos Ladasa. Vlada ima v rokah pismo nekega bivšega komuniste, ki pravi, da so imeli komunisti namen v soboto umoriti tri ministre: premierja Sophoulisa ter ministra Rentisa in Ladasa, toda napad so izvršili samo na slednjega.

Ladas je bil justični minister, ki je z vso energijo preganjal komuniste. Od septembra je odobril že 125 smrtnih kazni.

Napad je izvršil neki 22 let stari tovarniški delavec, ki je priznal, da je komunist in da mu je bila odkazana naloga, da umori ministra.

Minister Ladas je bil v cerkvi pri jutranjih opravilih za velikonočne praznike. V nedeljo so namreč pravoslavni praznovali veliko noč in vsi uradi so bili zaprti od petka do ponedeljka.

Ko je prišel minister iz cerkve in se je vsedel v svoj avto, je vrgel napadalec ročno granato skozi zadnje okno avta. Drobci granate so zadeli ministra na glavo. Dva policista sta takoj ustrelila na napadaleca in ga ranila. Toda ta je mogel vreči še dve granati. Druga se ni razletela, tretja je pa ubila nekega policista ter ranila napadaleca samga in nekaj drugih oseb. Ministra so naglo odpeljali v bolnišnico, kjer so ga operirali, toda ga niso mogli ohraniti pri življenju.

Ladas je bil voditelj liberalne stranke, ki se je pridružila vladi. Radi tega so komunisti sklenili, da se maščujejo nad liberalci in so tri "obsodili" na smrt.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

Mesarska unija je ponudila klavnikom manjšo zahtevo

Unija je pripravljena sprejeti 9 centov na uro višje meze

Chicago. — Ralph Helstein, predsednik unijskih mesarjev (CIO), ki so na stavki pri klavnicah, je izjavil, da bi bila unija pripravljena sprejeti 9 centov približka pri mezdi za delavce, ako klavnice obljubijo, da bodo znižale ceno mesu.

Klavnice so ponudile delavcem 9 centov več na uro se predno so šli na stavko. Unija je to ponudbo zavrnila in zahtevala 29 centov več na uro.

Stavka je zdaj od 16. marca pri štirih velemesnicah, Armour, Swift, Wilson in Cudahy in pri nekaj neodvisnih. Unija zdaj pravi, da če ne bo prišlo do poravnave, da bo sklicala stavko tudi pri drugih neodvisnih in manjših klavnicah.

Gori omenjene štiri velemesnice so dale uniji ultimatum, da če se delavci do gotovega roka ne vrnejo nazaj na delo, da ne bodo več sprejeti nazaj. Wilson je postal rok do večera, ostale tri pa do 10. maja.

Volivni prostori so danes odprti od 7:30 do 7:30

Prej, ko smo imeli še standard čas, so bili volivni prostori odprti od 6:30 zj. do 6:30 zvečer. Zdaj pa, ko imamo hitrejši čas, so odprti volivni prostori od 7:30 zjutraj do 7:30 zvečer. Država Ohio namreč ne prizna novejšega ali hitrejšega časa v svojem poslovanju.

JUGOSLAVIJA CARINI VSE IZ AMERIKE

Za vse poslano v paketih morajo zdaj plačati carino

Od 1. aprila naprej je v Jugoslaviji vladna odredba, da se mora plačati carino od vsega blaga, ki pride iz Amerike. Tisti torej, ki prejmejo od svojcev iz Amerike paket, morajo plačati carino, predno dobijo paket na pošti. Plačati je treba za vse, za staro blago, za novo, za živila in sploh vse.

Čitali smo pisma iz stare dovine, v katerih pišejo ljudje svojcem v Ameriko, naj jim ne pošiljajo več paketov, ker nimajo denarja, da bi mogli plačati carino. Nekdo piše, da so zahtevali na carini za vsakeh 5 kil blaga v paketu 2.000 dinarjev, to je 40 ameriških dolarjev. Težko, da bi bilo blago v paketu toliko vredno.

Najbrže je za vsake vrste blaga drugačna vsota carine.

Neko pismo iz Ljubljane govori svojcem v Ameriki, da leži v vladnih skladiščih na tisoče paketov iz Amerike, ker ljudje nimajo denarja, da bi plačali za carino. Vladni uradniki pravijo, da takih paketov ne bodo poslali nazaj v Ameriko, ampak jih bodo izročili Rdečemu križu, ali kam.

Torej kdor bo poslal še pakete domov, naj bo prej gotov, če imajo njegovi domači denar, da bodo plačali carino za paket.

Torej res ni vredno več pošiljati domov paketov, ker kdor ima denar, da lahko plača tako visoko carino, ne potrebuje daril iz Amerike. Tako vse kaže. Ljudje v Ameriki pa tudi ne pobirajo denarja po cesti, da bi toliko žrtvovali za pošiljke domov, pa ki si ne vedo, če bodo poslano tam dobili ali ne.

Kaj je dovedlo Titovo vlado do tega koraka, ne vemo. Toda naj bo že kar koli, je taka odredba največji zločin nad narodom, o katerem vemo, da je sestradan in nag, pa mu ne dovolijo dobiti niti najpotrebnejših stvari za stonj iz Amerike. To bo najbrže zopet eno tistih dejanj, ki svoboda narodu.

Zamorci se lahko selijo med bele ljudi

Washington. — Najvišja sodnja je odločila, da se potom sodnje ne more preprečiti zamorcem kupiti hiše in se naseliti med bele ljudi. Dokler taka zadeva ne pride na sodnijo, je vsak tak sporazum veljaven. Ako pa hoče kdo prodati zamorcu hišo v beli naselbini, mu tega ne more nihče preprečiti potom sodnji, ne federalnih ne državnih, je odločila najvišja sodnja.

Nasprotuje plačilo pokojnine unijskim premogarjem

Zastopnik premogovnih družb trdi, da je plačilo pokojnine nepostavno

Washington. — Van Horn, zastopnik lastnikov premogovnikov je naročil bankam, naj ne dovolijo denarja iz pokojninskega sklada. Ta sklad znaša \$34.000.000 in sicer ga ima National Savings & Trust Co. v Washingtonu \$33.000.000, Central National Bank v Clevelandu pa \$1.000.000.

Van Horn trdi, da je plačilo pokojnine nepostavno in če bodo banke unovčile čeke, da bodo storile na svoj riziko.

Van Horn je posvaril banke, ko sta senator Bridges in John Lewis sklenila, da bosta začela nakazovati pokojnino premogarjem iz tega sklada. Ta sklad upravljajo vsi trije in sicer zastopa Lewis premogarje.

Van Horn lastnike premogovnikov, senator Bridges je bil pa imenovan za publiko.

Oba, Lewis in Bridge sta odglašovala, da se začne plačevati po \$100 mesečno pokojnino premogarjem, ki so stari 62 let ali več in ki ne delajo v premogovnikih že od 28. maja 1946.

Van Horn trdi, da morajo biti na teh čekih za pokojnino podpisani vsi trije, a on da čekov ne bo podpisal, dokler sodnja ne odloči, če je plačevanje te pokojnine postavno ali ne. Zato je posvaril banke, naj ne vnovečijo čekov, dokler ne reši te zadeve federalna sodnja, na katero se je Van Horn že obrnil.

Finski parlament je odobril pogodbo z Rusijo

Heisinki. — Finski parlament je z 157 proti 11 glasovom odobril prijateljsko in vzajemno pogodbo z Sovjetsko zvezo, kakor jo je podpisala finska delegacija v Moskvi 6. aprila. Proti je glasovalo 7 liberalcev, trije agrarici in en koservativec. Toda 32 poslancev se je vzdržalo glasovanja.

Premier Pekkala je pred glasovanjem izjavil, da bo s svojo vlado odstopil, ako parlament ne odobri pogodbe. Notranji minister Leino, komunist, je pa posvaril desničarje, naj ne začnejo kakšne akcije proti temu aktu parlamenta.

IMENA ONIH, KI SO DOBILI NAGRADE V KONTESTU PRI FARI SV. VIDA

V nedeljo večer je bil zaključek kontesta pri sv. Vidu in sledeči so dobili razne lepe in vredne nagrade, kakor sledi:

Philco radijski set za televizijo je dobil Frank Pishnery iz 6221 St. Clair Ave.

G. E. ledenico je dobil Frank Debevec iz 1158 E. 61. St.

Maytag pralni stroj je dobil Anton Strniša iz 6505 Bonna Ave.

Domestic živalni stroj je dobil Rudy Brancel iz 1296 E. 59. St.

Philco radio aparat je dobila Jennie Lavrich iz 6209 Edna Ave.

Philco radio aparat je dobil D. Derov, 6620 St. Clair Ave.

Sandwich & Waffle Maker je dobil Joseph Bevcic, 1018 E. 76. St.

Viharji so divjali po Osrednjem zapadu

V soboto, nedeljo in včeraj so divjali viharji po Oklahomi, Kansas, Texas, Missouri, Kentucky, Illinois in West Virginiji. Smrtnih žrtev je do zdaj javljenih 19, ranjenih pa je bilo na stotine oseb.

V Clarksburg, W. Va., je vihar razdejal 200 hiš in kakih 500 oseb je brez strehe. Neka priča pripoveduje, da je z lastnimi očmi videla, kako je vihar pograbil skupino hiš na nekem hribu v West Virginiji. Vsi jih nesel kot peresca čez landu Rev. Vital Vodušek iz Sandolino in jih treščil ob drug Francisca, Cal. Popoldne se je odpravil že naprej v Pittsburgh.

Vihar je začel v Oklahomi Pa. ter nato divjal proti vzhodu. Preko južne Ohio je ruval dreve in odkril nekaj streh, nato pa udaril v West Virginijo.

Zapadni zavezniki so zavrnili zahteve Jugoslavije

Odbita je zahteva po Koroski in odškodnini, kakor sklenjeno v Moskvi

London. — Zed. države, Anglija in Francija so zavrnile zahtevo Jugoslavije za Korosko in vojno odškodnino. Zastopniki treh zapadnih zaveznikov so zahtevo odklonili, ruski so jo podprli.

Zastopniki Jugoslavije so urgirali zastopnike zaveznikov, naj priznajo južno Korosko Jugoslaviji in določijo, da ji plača Avstrija \$150.000.000 vojne odškodnine.

Samuel Reber, zastopnik Zed. držav, je zavrnil zahtevo Jugoslavije za izjavo, da je plebiscit leta 1920 pokazal, da hočejo bivalci dotičnega dela Koroske ostati pri Avstriji in da ni vrjetno, da bi se od tedaj premislili. Dogodki med 1920 in 1938 so dokazali, je rekel Reber, da ta del Koroske lahko mirno živi v Avstriji.

Reber je tudi zavrnil zahtevo Jugoslavije po vojni odškodnini rekoč, da je bil tak zaključek v Potsdamu in da so tako določili zavezniki že prej z deklaracijo v Moskvi, ki so jo dali Avstriji.

General Motors zapre v Kaliforniji

Los Angeles. — Na 7. maja bo nehala z obratom tovarna General Motors, ker ji je zmanjkalo premoga. Do 7.000 delavcev bo prizadetih.

Razne drobne novice iz Clevelanda in tja okolice

V bolnišnici. — Prošli teden je bil odpeljan v St. Lukes bolnišnico poznani rojak Frank Pugelj iz 10724 Plymouth Ave. Garfield Heights, O. Obiski še niso dovoljeni, ker je še vedno v opasnem položaju. Vsi mu želimo, da bi se mu kmalu obrnilo na bolje.

Prijazen obisk. — Včeraj se je mudil v Clevelandu Rev. Vital Vodušek iz Sandolino in jih treščil ob drug Francisca, Cal. Popoldne se je odpravil že naprej v Pittsburgh.

Smrt v domovini. —

Johanna Jert iz 18215 Hiller Ave. je prešla iz domovine žalostno vest, da ji je 2. aprila umrla mati Ivana Smerke. Stari so bili 84 let. Doma so bili iz vasi Gomila, pošta Mirna. Tukaj zapuščajo hčer Johanno, v Pueblo, Colo. pa hčeri Molly Jeršin in Mary Mihelič. Za pokojno mater je bila darovana danes ob 8:30 v cerkvi sv. Vida maša zadušnica. Naj jim bo lahka domača gruda.

Nove bančne ure. —

Clevelandške banke bodo imele od 14. maja naprej nove bančne ure ob petkih in sicer bodo zaprele ob 2:30 popoldne potem pa zopet odprele od 4:30 do 6 zvečer. North American banka bo imela te nove ure v svoji podružnici na Union Ave. in 83. cesti, v obeh ostalih pa, na St. Clair Ave. in Waterloo Rd. bo poslovala kot dozdaj ob petkih, namreč: zapre ob 2:30 popoldne, potem pa zopet odpre za poslovanje od 6 do 8 zvečer.

Seja in party. — Podružnica št. 14 S2Z vabi nocoj članice na sejo v navadne prostore. Po seji bo pa prijeten party za Materinski dan.

Vesela vest. — Pri družini Mr. in Mrs. Joseph Jakšič, 322 E. 161. St. se je oglasila tetka štokljara in jim pustila zalo hčerko prvorjenko. Materino dekleško ime je bilo Kraje. Mati in dete se prav dobro počutita v Huron Rd. bolnišnici. Čestitke!

Važna seja. —

Društvene zastopnike za klub društev Slovenskega doma na Holmes Ave. se tem potom opozarja, da se udeležijo važne seje v četrtek 6. maja ob 7:30 zvečer.

SENATOR TAYLOR JE ISKAL SLAVO IN JO JE DOBIL

Birmingham, Ala. — Senator Glen Taylor ki je kandidat tretje stranke z Henryem Wallace, je prišel v časopise za nekaj reklame. Hotel se je udeležiti kongresa mladih zamorcev v nekem zamorskem svetlišču.

Tukaj imajo posebne vhode za bele in posebne za črne ljudi. Nihče ne sme v notranjost pri drugih vratih. No, Taylor je silil pri vratih, ki so določena samo za zamorce in ker se ni uklonil prepovedi policije, so ga aretirali in odpeljali na glavni stan. Tam so mu vzeli odtise prstov, ga deli pod varščino \$300 in izpustili. Ta dogodek bo dal tretji stranki dosti zamorskih glasov, kar je bil tudi Taylorjev namen.

Senatni odsek je odobril letališča v Alaski

Washington. — Senatni trgovinski odsek je odobril graditev letališč v Fairbanks in Anchorage v Alaski.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

1948	MAY	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 88 Tues., May 4, 1948

O zmernih socialistih

Pri zadnjih italijanskih volitvah se je mnogo pisalo ne samo o komunistih, ampak tudi o socialistih. Večji del socialistov pod vodstvom Nennija je šel na volitve skupaj s komunisti pod imenom "ljudska fronta." Besedo ljudstvo namreč komunisti silno radi zlorabljajo. Komunisti in večji del socialistov so postavili skupne kandidatne liste, da bi tako dosegli večje število glasov. En del socialistov pod vodstvom Saragata pa je šel v volilno borbo na svojo roko in dobil nekaj čez 7% vseh oddanih glasov. Ti zmerni socialisti, ki so odločno proti komunistom, so vzbujali pri opazovalcih italijanskih volitev in pri onih, ki študirajo politični in družabni razvoj po svetu, posebno pozornost, kajti hodili so čisto svojo pot. Tudi po volitvah bodo igrali v Italiji kljub ne prevelikemu številu precejšnje vloge, ker bo moral voditelj krščanskih demokratov De Gasperi v boju proti komunistom z njimi sodelovati. Radi jih imenujejo desničarske socialiste. Ime sicer malo pomeni in ne odgovarja dejstvu. Le to je res, da so tako proti desni, da komunistov ne marajo. Omeniti je treba, da je njih samostojni in primeroma uspešni nastop vzbudil sedaj po volitvah vsaj pri nekaterih med onimi socialisti, ki so drli za komunisti, željo, da se tudi sami odrežejo komunistične bratovščine.

Pravimo, da bodo morali krščanski demokratje v boju proti boljševizmu v Italiji korakati skupaj z zmernimi socialisti. Ali bo to mogoče? Morda je za poznanje razmer dobro, če pogledamo kaj krščanske demokrate družijo z umerjenimi socialisti, pa tudi kaj jih loči.

Krščanska demokracija zahteva, da pride v človeški družbi do takih sprememb, da bo povsod zavladala pravica in spoštovanje do vsakega delovnega človeka ter da se prepreči (kolikor je na svetu to sploh mogoče) vsako izrabljanje enega človeka po drugem. V liberalni dobi, v kateri se je razvil kapitalizem, je kapital zaslužil delo, delavec je postal odvisen od podjetja, ki mu je rezalo kruh po mili volji, ne pa po pravici. Če tu govorimo o kapitalizmu ne mislimo toliko na to, da je eden lastnik, drugi samo njegov delavec, ampak pred vsem na krivično izžemanje delavca po delodajalcu. Danes je v modernih državah to izsesavanje delojemalca omejeno po mnogih socialnih zakonih. Država je poslegla vmes in nebrzdani kapitalizem močno zavrla. Vendar je, kot vemo, še povsod — tudi v naši Ameriki — mnogo nereda v razmerju med delom in kapitalom. To razmerje prav urediti in preprečiti, da bi močnejši zmagoval nad šibkejšim kot zmaguje velika žival nad malo v džungli, to je naloga socialnih reform. In v tej točki, da je namreč treba mnogih globokih sprememb v človeški družbi, se v praktičnem političnem delu morejo najti skupaj krščanski demokratje in umerjeni socialisti.

Oboji so na pimer mnenja, da je treba včasih omejiti moč posameznikov in preprečiti izrabljanje drugih ljudi po premočnih kapitalističnih družbah na ta način, da se podžavijo tista podjetja, ki imajo prevelik in škodljiv vpliv na gospodarsko življenje v državi. Tako socializacijo ali podžavljenje so do neke mere izvajali na primer krščanski politiki na Francoskem skupaj s socialisti. Tudi angleški socialisti so po zadnji vojni napravili nekaj korakov v tej smeri. Pri teh razstavah seveda niso ropali kot so to delali titovci v Jugoslaviji, ampak plačali primerno odškodnino. Rekli smo, da gre to do neke primerne meje, kajti socializacija vsega bi naredila državo samo za vsemočnega kapitalista. Tudi so krščanski demokratje mnenja, da je veliko boljše kot podžavljenje, če kje delavci sami postanejo solastniki podjetja.

Drugo kar zbližuje krščanske demokrate in zmerni socialiste, pa je zavest, da je mogoča dobra človeška družba le tam, kjer naravne osebnostne pravice človekove tudi država spoštuje in se jih ne dotakne. Skušnje, kam je pripeljal boljševizem toliko narodov in kako jim je vzel vsako svobodo, kako so v teh delah delavci napravili za sužnja, kako je postal samo brezpomembna mravljica v velikem državnem mravišču, te skušnje so zelo mnoge socialiste prepričale, kako pogubno bi bilo, če bi dobila družba toliko moč, da vzame posamezniku vsako osebno svobodo. Tako krščanski demokratje in socialisti oboji visoko spoštujejo vrednost dela in še višje vrednost delavca samega. V komunizmu, ki mu oboji nasprotujejo, pa se pač zahteva od delavca mnogo dela, toda delavec nima sam nobene besede. V sovjetskem sistemu ni svobodnih volitev, ni svobodnega časopisa, ni svobodne besede. Nad vsem življenjem državljanov bdi tajna policija, vsak njihov korak spremlja starih. Vsi umerjeni socialisti se z grozo obračajo od komunizma, ki iz države napravlja jetnišnico.

To tedaj: želja po socialni pravičnosti, po zdravih družabnih reformah in želja ohraniti človekovo svobodo kljub poseganju družbe v socialne razmere, to dvojje more v praktičnem političnem delu zbližati kristjane in protikomunistične socialiste.

Vendar ne smemo pozabiti, da oboje žalibog le marsikaj loči.

Najprej so med socialisti različna mnenja, kako daleč naj bi šla socializacija ali podžavljenje. Večina odklanja misel komunistov, da je treba tudi kmeti in njegovo zemljo napraviti za skupno last. Toda mnogi med njimi hočejo socializacijo vseh produktivnih sredstev in vse trgovine. Na krščanski strani je upravičeno mnenje, da bi to pomenilo strašno moč države. Skupina, ki bi vodila upravo države, bi imela v rokah vso industrijo; vse delavstvo bi bilo odvisno od te skupine, ki bi dajala delo in jelo. Kdor ne bi ubogal, ne bi dobil drugod dela, ker bi bilo vse delo državno. Svobodne izbire dela ne bi bilo več. S tem bi padla volilna svoboda, svoboda časopisa, svoboda govorne besede. Zavladal bi strah pred silnim delodajalcem državo, kot to vidimo v komunističnih režimih. Računati je treba, da bodo ljudje zmeraj nagnjeni k temu, da svojo moč izrabljajo v svojo in svojih korist. Tako bi mogle ob splošni socializaciji trpeti ravno tiste človeške svoboščine, za katere se zavzemajo zmerni socialisti in kristjani. Če bi tedaj kje socialisti zahtevali popolno socializacijo vsega, bi se njihova pota ločila od poti krščanskih demokratov.

Silen razloček med enim in drugim je pa seveda tudi v razmerju do krščanstva ali, kar recimo, — do Boga. Kristjan je prepričan, da je mogoče izboljšati človeško družbo le, če se zboljša tudi posameznik človek. Nobena reforma ne bo držala, če se človeštvo ne vrne k zavesti, da človek ni ustvarjen samo za ta svet ampak da bo odgovarjal za svoja dejanja in nihanja Onemu, od katerega je ustvarjen. Tu je podlaga za pravičnost. Samo dobri dohodki ne naredijo dobrega človeka ne dobre družbe. Menda ni treba šele dokazovati, da bogatini z dobrimi dohodki niso kar sami po sebi ali radi svojega bogastva boljši od reveža. Premnogokrat je ravno narobe.

Socialisti pa, če so res socialisti, ki z Marksom ne priznavajo Boga in krščanstva, mislijo, da bo družba samo po sebi postala dobra, če bo zavladala enakost in če bo vsak prejemal od družbe enak delež. In v tem je njihova velika zmeta, da še ne računajo, kako je človek nagnjen k slabemu in kako potrebna so mu sredstva vere, ki ga dvigajo k Bogu in njegovi ljubezni, da more zmagati slabo v sebi in v celi družbi.

Govorili smo o človeških pravicah in svoboščinah. Kristjani so prepričani, da ima človek te pravice po svoji naravi. Ustvarjen je za Boga in zato ne more biti mutasto orodje nikogar, ne drugega človeka, recimo kapitalista, ki bi ga hotel zlorabljati kot žival, ne komunistične družbe, ki bi ga hotela napraviti za sužnja države. — Socialisti, ki ne verujejo v vzvišeni namen človekov, nimajo s čim utemeljevati človekovega dostojanstva in njegovih pravic.

Ali bodo torej mogli ob teh razlikah sodelovati krščanski demokratje in socialisti? Če je dobra volja na obeh straneh, koristiti svojemu narodu, bodo mogli marsikaj napraviti skupaj. Obenem z dobro voljo pa je seveda treba poštenja. Strahote, ki jih doživljajo dežele, kjer divja komunizem, so mnoge naučile, da brez morale, ki jo uči krščanstvo, zavlada samo nasilje, ki se obrne danes proti enemu jutri proti drugemu. Komunisti so že mnoge naučili, da je krščanstvo največja odprna sila proti krivici in nasilju. Morda spoznajo tudi socialisti bolj in bolj vrednost vere za posameznika in za družbo. Potem bo sodelovanje vedno lažje.

BESEDA IZ NARODA

Begunska graščina klavnica in mučilnica Slovencev pod komunistično diktaturo

To zgodbo je napisal mlajši gorenjski mož. Popisal je svoje lastne doživljanje. Mož je šel koncem lanskega leta pribežal iz titovega raja. V začetku setovne vojne, potem, ko je bila jugoslovanska vojska premagana in se ni mogla več vojskovati z nacisti in fašisti, so Nemci okupirali tudi njegovo vas. Na Gorenjskem so se razvili "gošarji." To je bilo ime za tiste mlade navdušene slovenske moške in fante, ki so zapustili domove in šli v gozdove, da bi se tam, skriti v senci obširnih gozdov na Gorenjskem, borili proti okupatorju. V gozdu — goši — so se zbirali, tam so delali načrte in sklopili zarote, od tam so napadali, v trdnem prepričanju, da se žrtvujejo za osvoboditev svojega naroda. Komunisti so posebno na Gorenjskem dolgo skrivali svoje ime, svoj program in svoje načrte, ker so vedeli, da bi jih velika večina njihovih najboljših borcev zapustila, če bi jim bilo jasno, da se prav za prav bore le kot komunistična pripraga, ki naj pripravljajo komunistično revolucijo in novo diktaturo nad narodom, ki je hujša kot je bila nacistična in fašistična strahovlada. — Tudi pisec teh vrstic je sodeloval z "gošarji," kot njihov večševalec in zvezni kurir. Sodeloval je z mnogimi, ki so se pozneje izkazali kot komunistični kolovodje. Takrat so bili njegovi prijatelji in sodelavci.

Kasneje so postali njegovi rabljali in mučitelji. Mož tudi kasneje ni bil nikak "upornik" proti tolvski "ljudski oblasti." Njegov edini "greh" je bil v tem, da je imel nekaj premoženja in lepo delavnico, da je mislil, da bo v "novi Jugoslaviji" lahko mirno nadaljeval svoje delo, skrbel za svojo družino in živel kot kristjan in katoličan. Ker se je novim oblastnikom zahotelo njegovega imetja, ker je vedel za neštete skrivnosti "partizanske borbe," in ker se je pokazalo, da ni komunist, je postal "sumljiv in nevaren." Ne da bi mu mogli očitati karkoli nezakonitega, so se ga hoteli znebiti in ga spraviti s poti. Tako je prišel v kaznilnico v Begunjah na Gorenjskem. Preprosto popisuje, kaj vse je tam doživel:

9. maja 1945. V vseh krajih Slovenije so bili "mitingi," "povorke," vse je bilo v zastavah in cvetju. Begunje, naša sveta graščina, klavnica in mučilnica Slovencev in tisočev slovenskih borcev za svobodo pod nacisti, ta jetnišnica je bila izpraznjena. Okoli sto naših ljudi, ki so bili še zadnje dni vojske v njej, kamor jih je Gestapo zaprl, so izpustili sami Avstrijci, nemški žandarji. Maja 1945 so tudi to jetnišnico prevzeli "naši" novi oblastniki. Na svečan način smo počastili vse žrtve gestapovskega nasilja in obljubili narodu, naj bo ta graščina spomin vsem, ki hočejo vladati z nasi-

ljem, z metodami mučenja, kakršna so se vršila ravno na tem mestu. Partizanski komandant je obljubil, da bo begunska graščina preurejena v narodni muzej, da bodo postavili pred njo spomenik vsem žrtvam, ki naj bi spominjal še pozne rodove na grozodejstva nemških zavojevalcev nad Slovenci.

Teden dni rdeče svobode so Begunje počivale v svoji tišini. Niso se še polegali krili mučenja, niso se še izsušili in potemneli krvavi madeži na stenah celic. Begunjski kmetje so se zgrozili, ko so se obnovile stare slike zaporov. Kamijon za kamijonom je vozil iz vseh smeri Gorenjske, ob vsakem času in v vsakem času proti Begunjam. Begunjski zapori so se ponovno polnili.

Med prvimi zaporniki sem bil tudi jaz. Trpali so nas v začetku v skupne sobe prvega in drugega nadstropja. Gledali smo skozi zamrežena okna jetnišnice, z raznimi namigi prosihi kruha, pomoči. Toda vse naše prošnje so bile zaman. Vsi mimoidoči so nas imeli za izdajalce, resnične prave krivce. Žugali so nam, nas zasmehovali, pljuvali in grozili ter privoščili prav vsi, da nas "narod sodi."

V sobah nas je bilo po 50 do 60. Bili so to ljudje vseh stanov: Od delavca do obrtnika, ravnatelja, inženirja, od deset let starega fantka do starčka preko devetdeset let starega. Ležali smo na golih tleh. Ob šestih zjutraj nas je zvonec prebudil. Stražarji so nas nato odpeljali v pritličje k zajutreku. Dobili smo tenek kosček ovsene ali koruznega kruha, včasih seveda tudi tega ne, ter rjavo pobarvan krop. To smo morali v petih minutah zavžiti, da smo naredili prostor sotrpinom iz drugih sob. Vrnili smo se nazaj in čakali v sobi na našo nadaljnjo usodo.

Ključ v vratih so ropotali vsakih deset minut. Tedaj smo vedeli, da dobimo novega sotrpina ali pa pride kak "visok obisk." Partizanski oficirji, ki so hodili po sobah in iskali žrtve, nad katerimi so potem znesli vso svojo jezo in divjost. Bili so to ljudje, kateri so zgolj iz osebne sovraštva mučili in zasliševali svoje sosedo ali svoje stare nasprotnike, politične ali gospodarske. Vsake pol ure so se skupne sobe odpirale in vedno novi partizanski "majorji" in "polkovniki," komisarji in navadni partizani so prihajali na "ogled" in iskali žrtve. Ugibali smo, kaj neki mislijo z nami. Stražarji so nam povedali, da bodo pričeli naslednji dan z zasliševanji in sodbami ter da bodo navzoči pravi sodniki-juristi; nikomur se ne bo las skril, če je nedolžen. Prosilji smo jih, naj bi nam dovolili že vsaj toliko kot so nam poprej Nemci, da nam domači pošljejo pakete s hrano in perilom. Toda odgovor je bil vedno isti: —

(Dalje prihodnjič)

Podružnica št. 32 SZZ

Euclid, O. — Bliža se nam velik dan in to je dan naših mater, katerega praznujejo po vsem svetu in sicer v vsakem kraju na svoj način. Tudi me se bomo spomnile naših mater in sicer umrlih v molitvi, prav tako tudi naših bolnih, da bi jim ljubi Bog dal zdravje in vseh zdravih pa se bomo spomnile s posebno prireditvijo na "Materinski dan." Zato pa le pridite pa ne samo matere, vabljeni je vse naše cenjeno občinstvo, čim več nas bo, tem bolj bomo razveseljene.

Pripravljene bomo z vsem, da vam bomo lahko dobro postregle. Naš veselili odbor se pridno pripravlja, da bo založen s ptičami, krofi in raznimi drugimi dobrotami. Za plesaljelne bo igral poznani Vadalov orkester, ki nas bo zabaval v SDD na Recher

ČE VERJAMETE AL PA NE

Bom mimogrede povedal mišljen, z metodami mučenja, kakršna so se vršila ravno na tem mestu. Partizanski komandant je obljubil, da bo begunska graščina preurejena v narodni muzej, da bodo postavili pred njo spomenik vsem žrtvam, ki naj bi spominjal še pozne rodove na grozodejstva nemških zavojevalcev nad Slovenci.

Teden dni rdeče svobode so Begunje počivale v svoji tišini. Niso se še polegali krili mučenja, niso se še izsušili in potemneli krvavi madeži na stenah celic. Begunjski kmetje so se zgrozili, ko so se obnovile stare slike zaporov. Kamijon za kamijonom je vozil iz vseh smeri Gorenjske, ob vsakem času in v vsakem času proti Begunjam. Begunjski zapori so se ponovno polnili.

Med prvimi zaporniki sem bil tudi jaz. Trpali so nas v začetku v skupne sobe prvega in drugega nadstropja. Gledali smo skozi zamrežena okna jetnišnice, z raznimi namigi prosihi kruha, pomoči. Toda vse naše prošnje so bile zaman. Vsi mimoidoči so nas imeli za izdajalce, resnične prave krivce. Žugali so nam, nas zasmehovali, pljuvali in grozili ter privoščili prav vsi, da nas "narod sodi."

V sobah nas je bilo po 50 do 60. Bili so to ljudje vseh stanov: Od delavca do obrtnika, ravnatelja, inženirja, od deset let starega fantka do starčka preko devetdeset let starega. Ležali smo na golih tleh. Ob šestih zjutraj nas je zvonec prebudil. Stražarji so nas nato odpeljali v pritličje k zajutreku. Dobili smo tenek kosček ovsene ali koruznega kruha, včasih seveda tudi tega ne, ter rjavo pobarvan krop. To smo morali v petih minutah zavžiti, da smo naredili prostor sotrpinom iz drugih sob. Vrnili smo se nazaj in čakali v sobi na našo nadaljnjo usodo.

Ključ v vratih so ropotali vsakih deset minut. Tedaj smo vedeli, da dobimo novega sotrpina ali pa pride kak "visok obisk." Partizanski oficirji, ki so hodili po sobah in iskali žrtve, nad katerimi so potem znesli vso svojo jezo in divjost. Bili so to ljudje, kateri so zgolj iz osebne sovraštva mučili in zasliševali svoje sosedo ali svoje stare nasprotnike, politične ali gospodarske. Vsake pol ure so se skupne sobe odpirale in vedno novi partizanski "majorji" in "polkovniki," komisarji in navadni partizani so prihajali na "ogled" in iskali žrtve. Ugibali smo, kaj neki mislijo z nami. Stražarji so nam povedali, da bodo pričeli naslednji dan z zasliševanji in sodbami ter da bodo navzoči pravi sodniki-juristi; nikomur se ne bo las skril, če je nedolžen. Prosilji smo jih, naj bi nam dovolili že vsaj toliko kot so nam poprej Nemci, da nam domači pošljejo pakete s hrano in perilom. Toda odgovor je bil vedno isti: —

(Dalje prihodnjič)

Euclid, O. — Bliža se nam velik dan in to je dan naših mater, katerega praznujejo po vsem svetu in sicer v vsakem kraju na svoj način. Tudi me se bomo spomnile naših mater in sicer umrlih v molitvi, prav tako tudi naših bolnih, da bi jim ljubi Bog dal zdravje in vseh zdravih pa se bomo spomnile s posebno prireditvijo na "Materinski dan." Zato pa le pridite pa ne samo matere, vabljeni je vse naše cenjeno občinstvo, čim več nas bo, tem bolj bomo razveseljene.

Bom mimogrede povedal mišljen, z metodami mučenja, kakršna so se vršila ravno na tem mestu. Partizanski komandant je obljubil, da bo begunska graščina preurejena v narodni muzej, da bodo postavili pred njo spomenik vsem žrtvam, ki naj bi spominjal še pozne rodove na grozodejstva nemških zavojevalcev nad Slovenci.

Teden dni rdeče svobode so Begunje počivale v svoji tišini. Niso se še polegali krili mučenja, niso se še izsušili in potemneli krvavi madeži na stenah celic. Begunjski kmetje so se zgrozili, ko so se obnovile stare slike zaporov. Kamijon za kamijonom je vozil iz vseh smeri Gorenjske, ob vsakem času in v vsakem času proti Begunjam. Begunjski zapori so se ponovno polnili.

Med prvimi zaporniki sem bil tudi jaz. Trpali so nas v začetku v skupne sobe prvega in drugega nadstropja. Gledali smo skozi zamrežena okna jetnišnice, z raznimi namigi prosihi kruha, pomoči. Toda vse naše prošnje so bile zaman. Vsi mimoidoči so nas imeli za izdajalce, resnične prave krivce. Žugali so nam, nas zasmehovali, pljuvali in grozili ter privoščili prav vsi, da nas "narod sodi."

V sobah nas je bilo po 50 do 60. Bili so to ljudje vseh stanov: Od delavca do obrtnika, ravnatelja, inženirja, od deset let starega fantka do starčka preko devetdeset let starega. Ležali smo na golih tleh. Ob šestih zjutraj nas je zvonec prebudil. Stražarji so nas nato odpeljali v pritličje k zajutreku. Dobili smo tenek kosček ovsene ali koruznega kruha, včasih seveda tudi tega ne, ter rjavo pobarvan krop. To smo morali v petih minutah zavžiti, da smo naredili prostor sotrpinom iz drugih sob. Vrnili smo se nazaj in čakali v sobi na našo nadaljnjo usodo.

V graščinskem jarmu

FR. JAKLIČ

"Fant je le prav imel! Zakaž je nisem ubogal?"

Tako je glasno mislil Glavan in nejevoljo, ki je vstajala v njegovemu sreču zaradi dozdevne škode, zadržal z ugovorom: "I, kdo je pa vedel, da bo tako! Strela!"

Glavanka se je pa nosila po kuhinji. Nobene reči se ji ni zdelo škoda za tesača.

"Da ne bodo hiše grdili in pravili, da so bili lačni!"

Zjutraj je prinesla na mizo zelje z bobom in krompirjeve žgance, opoldne vrh vsega še skledo štrukljev, zvečer je bila pa zadnja jed mlečna kaša, ki kri pomiri. Ko bi bili tesači tiste dni vse popravili, kar jim je mati Glavanka nanese na mizo, tedaj bi jim bilo popokalo jermenje in nihče ne bi mogel govoriti, da ni bilo nobene reči za pod zobe.

Tako je bilo vse zadovoljno, delavci in gospodar.

Janeza so imeli seveda dostikrat v mislih in ugibali; kaj bo z njim in kdaj bo prišel domov; ali bo prej nova streha na hlevu ali bo Janez prej doma.

Skrb za Janeza je imel Križanov, ki je še vedno spal v pridelku v slami in pisal pri mizi in jedel s tesači, kakaj povedal je vedno kaj novega in kaj posebnega, česar tesači še niso videli.

"Nič bati se! Janez bo tako gotovo prišel domov, kakor pride za postom gotovo velika noč."

Pravil je, koliko jih je že iz luknje ven dobil. Že so imeli pripravljen konopec, pa ga je še rešil tega in onega.

In kadar jim je še pravil, ko

Pri nas dobite zdravilo
"STREPTOMYCIN"
ki se ga sicer težko dobi
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.

Znamke!
Jugoslovanske znamke
prodaja
August Kollander
6419 St. Clair Ave.
v S. N. Domu
(Tues.-x)

**Radijski aparati,
pralniki in čistilci**
popravljamo—razne dele zanj
Popravljamo vseh vrst
ledenice
MALZ ELECTRIC
6902 ST. CLAIR AVE. EN 4808

JOHN ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, agent
Zavarovalnica vseh vrst za
vaše domove, automobile
in pohištvo.
IVANHOE 4221
18115 NEFF ROAD

MAKS
ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
YOUR BUY WORD
Perhaps you need vitamins. If you do,
you want vitamins that are—
Famous, Easy and Convenient to take.
Satisfying. Each One-A-Day (brand)
Multiple Vitamin Capsule contains the
full body daily quantities of five vita-
mins, whose requirements in human body
have been established.
Take one capsule every morning and you
can forget about vitamin supplements all
the rest of the day. That's CONVENIENCE.
Pay for only one capsule each day.
That's ECONOMY.
GUARANTEE: Your money back if, after
taking a single One-A-Day (brand) Multi-
ple Vitamin Capsule every day for thirty
days, you are not entirely satisfied. Be
sure to ask for One-A-Day (brand) Multi-
ple Vitamin Capsules.
MAKS LABORATORIES, INC.
Bloomington, Indiana

ZVEZA SLOVENSkih DRUŠTEV NAJSVETEJŠEGA IMENA

Ustanovljena leta 1938—Cleveland, Ohio

ODBOR ZA LETO 1948

Častni duhovni vodja, Rev. J. J. Canon Oman, Cleveland, O.
Častni predsednik, Anton Grdina, Sr., Cleveland, O.
Duhovni vodja, Rev. Victor N. Tomc, Cleveland, O.
Predsednik, Matt F. Intihar, Euclid, O.
1. podpredsednik, Jacob Resnik, Cleveland, O.
2. podpredsednik, John Stopar, Jr., Barberton, O.
Tajnik, Frank A. Hochevar, 21241 Miller Ave., Euclid, O.
Blagajnik, Lawrence Bandi, Cleveland, O.
1. nadzornik, Michael Kolar, Cleveland, O.
2. nadzornik, Lawrence Pausic, Cleveland, O.
3. nadzornik, Michael Anzlin, Cleveland, O.
Maršal, Frank Snyder, Cleveland, O.
Uradno glasilo, Ameriška Domovina, Cleveland, O.

Redne seje Zveze se vrše štirikrat na leto, vsakrat v drugi fari.
Dan in kraj se določijo na seji za prihodnjo sejo.

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

po poročilih komunističnih 'li-
stov protiljudski elementi. Pod
tem se razume ljudi, ki so proti
režimu. Toda vedne obsodbe, ki
se vrste ena za drugo in težke
kazni, ki jih nakladajo onim, ki
ne marajo ljubiti Tita, kažejo,
da je strašno veliko ljudi v Slo-
veniji, ki jim Tito, Kardelj, Ki-
drič, Marinko niso nič kaj pri sr-
cu. Vse kaže da bo treba še le-
po število ljudi pobiti predno
bodo slovensko ljudstvo sedanji
njegovi rablji ustahovali.

SEVEDA ŽUPNIK TUDI —
Slovenska duhovščina je bila
vedno z ljudstvom to se pravi z
večino ljudstva zato se je vsak
diktatorski režim vanjo obreg-
nil. Posebno divja proti duhov-
ščini sedanji režim. Skoro ne
berete o kakem večjem procesu,
da ne bi pritaknili na en ali dru-
gi način kakega duhovnika. Tu-
di pri tem solčavskem procesu
so sodili župnika iz Solčave Vin-
ko Kolmana. Rekli so, da je da-
jal drugim potuho. Prisodili so
mu dve leti. Kmalu bo na Slo-
venskem sumljiv krive vere du-
hovnik, ki ni v eni ali drugi obli-
ki okusil prijaznosti Titove taj-
ne policije. Vaši ameriški "na-
predni" lahko torej pripišejo v
svoje litanije "izdajalcev" ene-
ga duhovnika več.

OESODBE V VOJVODINI.
—Pa ne mislite, da so izdajalci
in zločinci, ki ne dajo Titu spati,
samo na Slovenskem. Taki pro-
cesi proti "ljudskim" sovražni-
kom se ponavljajo po celi državi.

Jože zanesljiv delavec in ga je
majer rad imel, je rekel, da ga
rad vzame, samo doli naj stopi
pisarju ali pa h grofu, da ga
bo kdo videl in zopet zapisal.
Jožetu ni kazalo nič drugega
kakor ravnati se po navodilu
majarjevem in iti v kancelijo.

(Dalje prihodnjic.)

Jože zanesljiv delavec in ga je
majer rad imel, je rekel, da ga
rad vzame, samo doli naj stopi
pisarju ali pa h grofu, da ga
bo kdo videl in zopet zapisal.
Jožetu ni kazalo nič drugega
kakor ravnati se po navodilu
majarjevem in iti v kancelijo.

Za zgled naj navedem dve ob-
sodbi proti Hrvatom Bunjevciem
v Vojvodini iz letošnjega mar-
ca. V prvi obravnavi je bilo ob-
sojenih 9 oseb na kazni od 13
let do 18 mesecev. Ti "zločinci"
so širili razne letake, ki niso bi-
li vseh režimu. V Jugoslaviji se
sme namreč tiskati in brati sa-
mo, kar odobro komunisti. Dru-
gače bi se mogel kak premalo
previden državljani pohujšati.
To imenujejo menda vaši "na-
predni" še vedno "nova svobo-
da." Pa tudi za križarje in Ma-
čka so se nekateri med kaznova-
nimi zavzemali. Med obsojeni-
mi so trije duhovniki: Ivan Ku-
jundžić, Franjo Vujković in do-
minikanski redovnik Stanko
Stanišić.

Kmalu za prvim procesom je
bil drugi, kjer je bilo spet ob-
sojenih devet takih političnih hu-
dodelcev za podobne grehe. Ka-
zni so od štirih let do šest mese-
cev. Tudi v tej skupini so trije
duhovniki "izdajalci": Jakob
Grunčić, Ivan Hartman in La-
zar Križanović.

NABORI DUHOVNIKOV V
SLOVENIJI. — V Sloveniji kli-
čejo vedno znova ljudi v vojaško
službo, kakor da se začne že po-
jutršnjem vojna. Celi letniki so
poklicani in po nekaj mesecih
spet puščeni domov. Jugoslavi-
ja drži pod orožjem za njene
razmere naravnost ogromno ar-
mado. Tito ne pomisli, kako si s
tem nakopava jezo vsega prebi-
valstva, ki mora nositi ta silna
vojaška bremena. Tudi ne razu-
me, da ga bo taka armada, ki ga
sovraži presneto slabo branila,
če bi res prišlo do spopadov. To-
da kot posebnost moramo ome-
niti, da so klicali na nove voja-
ške nabore tudi precej duhovni-
kov. Čeprav je dan na dan v
listih, kakšni izdajalci so, na voj-
sko bi jih Tito le rad peljal.

NESPODOBNA PESEM O

TITU, toda med ljudmi splošno
znana. Glasi se:

Barab rdečih sem glavar,
Balkan me ves pozna.
Od Moskve tja do Londona
Smrdim kot kup gnoja.

Ne sejem nič, ne žanjem nič,
Pa vendarle živim,
Vihtim v rokah kravi bič
Ter ropam in morim.

DELO DOBIJO

Stalno delo
Stalno delo dobi v restavraciji
strežkinja. Delo je od 8 zjutraj
do 2 popoldne. Zglasite se v šor-
novi restavraciji, 6036 St. Clair
Ave. (x)

Delavce se sprejme
Za delo na prostoru starega
železa, 16201 Saranac Rd. Pla-
ča od ure, 45 ur na teden. (90)

Za splošna tovarniška dela

Dnevni šift

5 dni, 40 ur na teden

Dobra plača od ure

THE OLIVER CORP.
19300 Euclid Ave. (90)

MALI OGLASI

Farma naprodaj

Obsega 15 akrov, v North
Madison, cesta 20. Ima 6 sob
bungalow, vse mestne udobno-
sti, hlev 30x40 čev., kokoš-njak
14x80; kakih 50 kokoši, nekaj
orodja, vseh vrst sadno drev-
je, trta, maline. Ne zamudite
te prilike. Cena ugodna za na-
kup. Pokličite za podrobnosti
YE 2388 ali PO 6727. (88)

Stanovanje iščejo

Družina 4 odraslih oseb išče
stanovanje 4 do 5 sob. Najraj-
ši med St. Clair in Superior do
100. ceste. Kdor ima kaj pri-
pravnega, naj pokliče EN 6891.
(88)

Hiša naprodaj

Blizu 185. ceste, 4 sobe,
opremljene, cottage za vse leto;
plinska gorkota, garaža, lot
40x237. Cena je \$8,150. Se lah-
ko financira. Prodaja lastnik.
Pokličite KE 2847. (90)

Soba v najem

V najem se odda opremljeno
sobo poštenemu moškemu. Vpra-
šajte na 1081 E. 68. St. spodaj.

Cementna dela

Izdehujem vsakovrstna ce-
mentna dela, kot dovoze, pločni-
ke, hodnike. Delo trpežno in ce-
ne v vašo zadovoljstvo.

Leo Troha
22031 Miller Ave.
Euclid, O.
Tel. IV 2494
(Tue. Thurs. X.)

Vlomilec bil sem robijaš
Pod Jugoslavijo,
A zdaj spoštljivo tepčki vsi
Maršal mi pravijo.

Še više, više se povzpem —
Že vrane krakajo.
Nazadnje oh, nazadnje
Me gavge čakajo.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

AL ULLE PLUMBING & HEATING CO.

AVTOMATIČNI VODNI GRELCI, pojno inzulirani in
čisto avtomatični. Cene so od \$63.50 naprej.

V zalogi imamo: Rex, Mustee, Bryant, American
Standard, Hot Stream, Servel.

Vam jih lahko takoj inštaliramo. Ako želite, lahko
odplačujete na mesečna odplačila.

15601 Waterloo Rd.

KE 7248

LAHKO KUPITE PRAV POCENI

Imamo nekaj rabljenih električnih ledenic, rabljenih
pralnih strojev in rabljenih plinskih kuhinjskih peči. Vse
v dobrem stanju.

Pridite in si izberite!

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK, lastnik

K. S. K. JEDNOTA

★★★★★

POSOJUJE DENAR

članom KSKJ po 4% obresti

nečlanom po 4½% obresti

na zemljišča in posestva

brez kake provizije

ali bonusa

★★★★★

Posojila so napravljena na tak način, da se na
glavnice odplačuje v mesečnih obrokih.

Za pojasnila in informacije pišite na:

GLAVNI URAD K. S. K. JEDNOTE

351-53 NORTH CHICAGO STREET

JOLIET, ILLINOIS

Iz krvave revolucije v Bogoti. — Naš državni tajnik Marshall pravi, da so komu-
sti krivi nešteti umorov in uničenja privatne in javne lastnine, ki je bila povzročena v
revoluciji v Bogoti, Colombia, katerih namon je bil, da bi motili ali razbili zasedanje
pan-ameriške konference. Na sliki je videti razbite vozove polne v avtomobile in po-
škodovana vladna poslopja ter pohištvo, ki so ga zmetali na ulice.

Petrinka

IVAN MATIČIĆ

Ah, tu pa je drugo življenje! Na sredi brloga je neka debela rogoviča in na vsak način skušajo splezati nanjo trije mladi kosmatinci, medvedka pa taca okrog po brlogu in se venomer ozira na mladice kakor prava skrbna mati, da bi kak bosec ne telebnil s češnje. Naenkrat pa se prične ozirati stara nekam kvišku. Sprva gleda samo izpodmolato, potem pa dvigne glavo in zarenči. Polonica in Tinče se sklonita in gledata, kaj utegne neki biti, pa opazita gori na obzidju nekaj paglavcev. To še ne bi bilo hudo, ali ko prične padati na kosmatince kamenje, tedaj se pa dvigne v brlogu burja. Mladi capljajo sem in tja, dokler jih stara ne speha v jazbino, sama pa bega in tuli jezna. Ko slednjič prileti kamen še staremu v hrbet, se šele dremavh zamaje pa preneha lizati svoje šape.

Dvakrat, trikrat ošine kvišku z jeznim pogledom, nato se spu- sti urnih šap po brlogu. Če paglavci mislijo, da lahko brez skrbi dražijo zverine, se kruto motijo, kajti zver lahko v svoji togosti tudi to obzidje pre- skoči. Kaj bo potlej? Kaj se zlikavci menijo za potlej, oni so si v svesti samo tega, da jim nihče nič ne more, zato pa kar naprej dražijo živali. Pa je končno grmavsu tega izzivanja dovolj. Iz globine prsi zarjove pa se požene na deblo in isto stori njegova zvesta družica. Medveda tulita, paglavci pa se smejejo. Toda zveri sta že na pol poti, še en skok, pa bosta na obzidju. Res je sicer, da mora biti ta skok silno tvegan in dobro premišljen, ali togota vse premaga. In se je pred leti tudi že dogodilo in tedaj je bilo joj po vsej okolici. To pot si grmavsi sicer niso sami hla- dili togote, jim jo je potešil nekdo drugi. Zlikavcem sta se namreč kar nenadoma pojavi- la za hrbtom dva grajska pazni- ka — pa je bilo uhanja, lasanja in vpitja, da so zverine kar utihnile. Polonica in Tinče pa sta jo tudi urnih krač odkurila.

In sta pokrepčana in spočita vlekla koreto v silne klanec nad Učanko, da bi skoro dušo izspla- la. Za žgance, za ljubi kruh družini.

Prihodnji dan pa prižene Jo- že voľa iz gozda, rekoč: "Mati, vol je bolan; pretegnil se je ali pa se okužil z kalužo."

V BLAG SPOMIN
PETINDVASETLETNICE SMRTI
PRELJUBLJENEGA SOPROGA
IN OČETA

Joseph Zakrajška
ki je zaspal v Gospodu
dne 30. aprila 1923.

Dragi soprog in ljubljeni oče, petindvajset let se počivaš v grobu, zaklad spominov na Tebe predragi večkrat prileti tihše solze v oči. K Bogu naše prošnje hitre za Te, da enkrat vidimo nad zvezdami se,

Vedno žalujoči:

SOPROGA in OTROCI.

Cleveland, O. 4. maja 1948.

Kakor sinu objame Petrinka volu glavo: "Kaj ti je, ubogi moj? Trpiš? So te pretegnili ti robavsi? Te je pičil gad? Ali si se morda nalokal spar- jene, ginle mlakuže?" Vol ji ni nič odgovoril, samo glavo je klavrno povešal. Žena mu je natanko pregledala oči in smr- čke ter mu pretipala kite — in je ugotovila, da je le mlakuža kriva. Brž je stolkla nekaj strokov česna, zavrela ga na lanenem olju; velela je odpre- ti volu gobec pa mu natresla z roko zdravila globoko v požiral- nik. Vol je otrsela z glavo in sila nakremžil smrčke; drugi dan je bil pa zdrav in Jože ga je odgnal zopet na delo.

Mar ne pride naslednji dan Jože zopet domov. Podleht ima prevezano z jermenom pa te- žave ga obhajajo. Kaj pa je? Kaj se je zgodilo?

"Mati, gad me je pičil!"
"Križ božji, kam pa?" se pre- traši Petrinka.

"Tu v roko." Mati mu brž priviha rokav in vidi, kako je roka nabrekla in čudno maro- gasta. Brž vzame nožič in mu razreže rano, da brizne motna kri na tla. Nato mu izpere rano z arnkio in tropotcem ter mu opha roka z nekim zago- vorom. Potem mu da piti žga- nja. Medtem ko mu gre zav- ret še mleka, ji on pripoveduje, kako je bilo. Z Martinom sta bila preložila neki tram pa je zbudlo Jožeta nekaj v roko. Še mar mu ni bilo. Ko je pa za- pazil nato gada šinit pod pro- tje, se je ustrašil. Martin mu je brž podvezal podleht in ga odpravil domov.

Mati mu je ponudila skodelo vročega mleka, rekoč: "Na, vse- ga spij pa pojdi nazaj! Ubij gada in Martina pozdravi!"

7.
Jes, jes, botra, kaj bo, kaj bo! Taka neznanska suša, vse se bo posušilo, vse bo zgorelo! Treba bo oklicati procesijo za dež na Planinsko goro. Vodo- vodi so usahnili, vodnjaki so su- hi — in treba bo po vodo v Učanko. Petrinka pa sama. Poprej so ji dekleta in otroci nanesli vode, zdaj si jo mora največ sama. Ljudje jo že vo- zijo polne sode iz Učanke, ker sila je sila. No, pa se že nekaj pripravlja za dež, oblaki se že zbirajo, a Bog ne daj, da bi se oblak utrgal ali da bi toča omla- tila polje! Ljudje rajši tripi- jo sušo in previdne gospodinje že pripravljajo blagoslovljen les za hudo uro.

Zvečer se je pričelo bliskati, ponoči se je ulilo. Če bi samo samo lilo, hvala Bogu, a ko je tako strahovito treskalo in gr- melo! Tudi to bi se preneslo, za vsako dobro je treba nekaj žrtve in premagovanja, kaj še- le za blago močo po suši. Je pa bila žrtve za namakanje že- ne zemlje le prehuda. Da bi bilo tisto hudo enokomerno po- razdeljeno na vse Orehovje, po- tem bi se že preneslo, ko je pa navalilo vse na enega, je bilo pa res bridko. Strahovito je treščilo, vrglo iz spanja vse Orehovje. Pričeli so se opla- sati klici in so postajali mo-

čnejši in strašnejši:

"Gori, gori! — Pomagajte!"
Usmiljeni Bog! Gori! Kje gori? Ljudje planejo iz hiš, strmijo v žar noči, v blisk in plamen.

"Pri Viharjevih gori!"

Da, Viharjev kozolec je v og- nju! Strah božji, najlepši ko- zolec v vasi pa do vrha zalo- žen! Pomagajte, pomagajte! Viharjeva družina vije roke, ljudje hitijo, pogumno se zaga- njajo možje in fantje v ogenj. Naglo vlačijo vozove zublju iz- pod zob, izganjajo živino iz hle- vov, rešujejo, kar kdo more. Vsi križem nosijo in vlačijo proč, gasiti ne utegne nihče in tudi nima s čim, ker požar ima že ves kozolec v oblasti. Tu so pozabljene vse razprtije, vsa nevolja in jeza je prestala na Viharja. Nasprotno, vse ga po- miluje. Saj še ni dolgo, ko mu je poginil vol; našel se je vele detelje pa ga je razneslo. Pet- rinovi trije delajo, kakor bi branili lastno hišo. Petrin uka- zuje in modro vodi reševanje, Martin je ves črn od saj. Jo- že odganja živino na vrt.

Zjutraj je bil kozolec na tleh in ogenj je pojema. Po stra- hotni noči je posijalo zopet sonce in ljudje so šli na delo. Orehovje je kar teknovalo, kdo bo bolj pomagal: Z živino, z rokami, s sekuro, z vsem so priskočili na pomoč. In še ti- ste jeseni je stal nov kozolec na Orehovju. Bil je velik in mogočen, da bo kljuboval nove- mu viharju. Na Orehovju ne sme noben grunt propasti, po- dreti se ne sme noben kozolec. Kar zdrobi nesreča, morajo znova zgraditi vsi Orehovci, kajti vsi jamčijo za prosep in večno rast vasi na sončnem klancu.

To je že vse prav, si je mislil Petrinov Martin. Ali od same- ga večnega garanja nima člo- vek tudi nič. Delati v gozdu dan na dan kot črna živina, nazadnje pa misliti samo na to, kdaj bo kam švignila strela, po- tem pa gasiti in znova postav- ljati pa še poslušati večno tar- nanje, — kam pa to pride, kam pa to gre! Martin je nazadnje tudi iz mesa in krvi, tudi nje- mu se zahoče kakih sladkob. Tisto o ženitvi na roko, o do- ti in jutri in gruntarskih neve- stah, vse te pomisleke je vrgel

Martin sčasoma čez ramo. Ko- za je tako preklečano zamikala Orešnikova Manica. Saj se je dolgo časa obotavljala in je bil kar moder do nje, prav ko do vsake druge, nazadnje je le pri- čel popuščati. Imel je vsekakor še obzire do Drejca, čeprav je vedel, da je Drejc to prvo svo- jgo ljubezen že davno pozabil. Nu, naj bo, kakor hoče, Martin bratu s tem nič ne škoduje, se- bi pa le uteši svoje srčne tego- be. Ko je Manica tako brhka ter popolnoma dozorela in raz- vita, prav naravnost za pred- oltar. Le kdo naj bi se ustav- ljaj taki sladki vabi? Martin se je pričel kar bolj pogosto- cizirati v Orešnikov kot in se smoliti okrog dekleta.

Manica ga tudi ne odklanja. Saj ni neumna, tako zali mla- deniči ne čakajo za vsakim vo- glom. Razen tega je tako mo- čno podoben Drejcu, ki ga Ma- nica še zdaj ni pozabila, dasi- eo že leta potekla, kar ji je zadnjič pisal in ji najbrže ni- koli več ne bo, vsaj Manica ni- ma več upanja. No, da bi se

zdaj ne zapletala z Martinom v besede, hm, zakaj ne, vendar bi se le nerada zapletla ljudem v jezike, posebno če iz te moke ne bo nič kruha. Treba je to- rej skrajne previdnosti, ker na Orehovju se zaljubiti je brid- ko. Poznati moraš vse ovinke in daljice, o vsem mogočem go- voriti, samo nič o ljubezni. Lju- dje imajo izvrsten voh in tenek sluh, ne ukanš jih z nobeno po- narejeno kretnjo in z nobeno še tako pretkano lažjo. Naj- boljše, da se že naprej vdaš ter se pustiš oklicati po soseskinem pismarju v nedejo, dopoldne pod farno lipo.

Petrinov Martin pa bi tega seveda ne hotel, zato se je spu- stil rajši na ovinke in daljice. Saj v tem ni vendar nikake pretkanosti, če je zavil iz gozda grede daleč po ovinku mimo Orešnikove ograde. Kaj more on zato, če je ta ograda tako preklečano od rok; Manici pa tudi nihče ne more zameriti, če se tako žene za delom in hoče iti na vsak način zadnja iz- ograde. In tako sta se pač slu-

čajno sešla.

"O, Manica, sem mislil, da si že odšla." Za roko jo je prijel Martin pa dodal tiše: "Veš, žal bi mi bilo."

"E, ne verjamem, Martin," de- ona pa ga ognjevitno pogleda-
"No, Manica, pa povej, bi ti meni odpila, če pridem pod okno?"

"Veš, to boš pa potlej videl, če prideš."

Čimbolj se je temnilo, tem- bolj jo je pritiskal k sebi. Ah, ko je bila tista pot tako prek- licano kratka! Kar naenkrat sta bila za vrtovi, potem pa še nekaj korakov — in morala sta narazen.

Martin sicer ni mogel vedeti, koliko so ti sprehodi vplivali

nanjo, on je samo zase občutil, da mu v prsih neprenehoma nekaj vzbukava. Da, začutil je v srcu-neko izredno toplino in srečo pa si domišljaj, da ni nikjer na svetu lepše in mikav- nejše, kot je na Orehovju. Tu je Orešnikova Manica, a ta je samo ena pod božjem soncem. Kako se bosta vzela, na roke ali na grunt, o tem Martin prav nič ne razmišlja, to se bo že kako uredilo, kakor bo pač na- neslo.

In bi se morda res kako ure- dilo, da ni sam gospod vojnih trum tu posegel vmes pa Mar- tinu pregnal njegove sladke sa- nje. Nenadoma ga je namreč poklical na vojaške vaje. Ne samo Martina, temveč še več drugih z Orehovja.

V BLAG SPOMIN

TRIDESETE OBLETNICE SMRTI NAŠIH
DRAGIH STARIŠEV

Jožef Bizjak
Umrl 3. aprila 1918

Poteklo že trideset je let,
odkar zapustila sta ta svet,
šla v večnost sta živet,
pustila nas same tu na svet.

Marije Bizjak
Umrila 4. maja 1918

Če tudi doba je že dolga
pozabili se vaju nismo
žalostni spomin nas še obdaja,
ko krasimo vama to gomilo.

Res tu imamo le gomilo,
kjer trupla vaše počivajo,
duše pa v raju večnemu
plačilo večno zdajajo.

Žalujoči ostali:

OTROCI, VNUKI in DRUGI SORODNIKI.

Cleveland, O., 4. maja 1948.

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI NAŠE LJUBLJENE
IN NIKDAR POZABljENE MATERE

KATINE HROVAT

ki so se za vedno ločili od nas

dne 4. maja 1945.

Spomin na Vas, draga mati,
s žalostjo obhajamo
predragi, kako smo vsi želeli
da bi še med nami ostali.

Žalujoči ostali:

JOSEPH, sin;

MARY, FRANCES, ANGELA, VERA, JANE, hčere.
Cleveland, O. 4. maja 1948.

REMEMBER
Flowers
for **MOTHER'S DAY**
Sunday, MAY 9th

LIFELONG devotion, loyalty and love... how can these fundamentals of living ever be expressed in mere words? The beauty of Flowers... your tribute to Her on this day of days, will bring happiness to her heart. You have remembered Her!

Even though you might wish to add some kindred gift item... Flowers become of added importance... cleverly arranged by your Florist to make your gift more unusual and attractive.

With that added touch, Mother will know it is from you and you alone.

Don't Forget Mother's Day

Flowers for Mother's Day
CVETLICE ZA MATERINSKI DAN

Member of T. D. S.
We Telegraph Flowers Everywhere

Se priporoča

James A. Slapnik

6620 St. Clair Avenue

Henderson 8824

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potni in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom prijateljem, in znancem žalostno vest, da je umrl in nas zapustil naš dragi nikdar pozabljeni sin in brat

ANTON ZORC

ki je v cvetu svoje mladosti mirno v Gospodu zaspal dne 9. aprila 1948. Blagopodjnik je bil rojen 11. novembra 1927.

Pogreb se je vršil dne 13. aprila iz pogrebnega zavoda Louis L. Ferfolia v cerkvi Sv. Lovrenca, ter od tam po opravljen: sv. maši zadušnici na Kalvarijo pokopališče, kjer smo draga sina položili v naročje matere zemlje k večnemu počitku.

Na tem mestu se želimo prav iskreno zahvaliti pred. župnik Rt. Rev. John J. Oman za opravljen sv. mašo zadušnico, za tolažilne besede, in za spremstvo na pokopališče, ter č. sv. Rev. Julius Slap- šak in Rev. Andrew Stobold, S. M., za asistenco pri sv. maši.

Enako se zahvalimo č. r. Rev. Rudolph Franzliku, ki je pokojne- ga v njegovi tolažilni predelavi s svetimi zakramenti.

Posebna zahvala sorodnikom za pomoč v teh najbolj žalostnih dnevih. Enako iskrena zahvala vsem, ki so darovali za sv. maše: vsem ki so položili tako krasno vence cvetja k njegovi krsti; vsem ki so dali svoje automobile; ter vsem, ki so ga prišli krogiti ter moliti za mir in pokoj njegove duše.

Dalje se iskreno zahvalimo pogrebem, ki so nosili krsto pokoj- nega na njegovi zadnji poti.

Prav iskreno se tudi zahvalimo pogrebniemu zavodu Louis L. Fer- folia za vse tako vzorno vodstvo pri pogrebu, ter vso poslugo, ki so nam jo dali ob tej tako žalostni uri.

Končno se zahvalimo prav vsem z iskrenim: Bog plača!!

Ti pa dragi Tony, šel si k svojem Bogu, a Tvoj duh živi med nami in nas bodri, da zamoremo prenašati bolešt, katero nem je kru- ta smrt storila.

Počivaš mirno v tih hladni jamci — mi Tvoji stariši in brat pa mlo gledamo proti nebeskim višavam, kjer je sedaj Tvoj novi dom! Prosti Boga da kadar bošja previšnost katerega imed nas pokliče v Tvoj nebeski Dom, da ostanemo združeni na veke!

"O tistih dneh — zlatih dneh,
sanjamo;
Kot o rosnih pomladnih cvetih.
A solza za solzo nam zdaj,
kaplje na lica —
kaplje v sree —
na naš nekdajni raj!"

Počivaj v miru!

Tvoji žalujoči:

ANNA in ANTON ZORC, stariši;
FRANK, brat.

Cleveland, O. 4. maja 1948.